

metitajn tempojn B, *ies paciencon* B (Vd UNGEGO, SENHAŬTIGI). **Frukt** ~o. Rajto ~i ion, kies proprumecon havas alia, k kolekti ĝiajn fruktojn aŭ produktojn, sed ne ĝin vendi aŭ detrui.

uzukapi 𐤅𐤆𐤕𐤏𐤏. Akiri, laŭ leĝa rajto, proprajon per ne interrompita posedo :

ŝtelaĵoj ne estas ~eblaj. ~o. La leĝa rajto akiri la proprajon per neinterrompita posedo. Vd **PRESKRIPTO**.

Uzuro. Procentego. Vd **UNGEGO**.

* **Uzurpi** (tr). Senrajte proprigi al si bienon, povon aŭ titolon : ~i la tronon, la rajtojn, la agokampon de iu.

V

Vadi (ntr). Paŝi en akvo aŭ en mola substanco, koto, neĝo, sablo ktp : *mal-facile ~i eniĝante ĝis la maleoloj en la sablo* B ; ~i ĝis la kolo en la ondoj ; liaj piedoj ~as tra mirtarbeloj k malaltaj filikoj ; (f) ~i en la koto de la volupto. Kp **BARAKTI**, **PLAŬDI**, (**Tra**) ~ejo. Loko en kiu oni povas trairi riveron ~ante. **Tra** ~i (tr). Trairi ~ante.

* **Vaflo**. Plata kuko bakita inter du feraj ladoj.

* **Vagi** (ntr). Sencele iri de loko al loko : *kiel leonoj, kiuj ~as sen celo, k kiujn tiu ~ado baldaŭ lacigas k enuigas* Z ; ~i en la dezerto Z, en nekonita arbaro ; la ~antoj kun paŝantaro Z (nomadoj) ; ĉirkaŭ sanktuloj diabloj ~as Z ; ~adi dum la kurso-tempo Z ; kelkaj nuboj ~as sur la ĉielo ; ~alakistoj Z (nomadaj rabistoj) ; li mal-rapide ek~is ĝis la mezo de la vojo ; mi ne plu el~igos la piedon de Izrael el la tero, kiun mi donis al iliaj patroj Z ; korvidoj ~flugas ne havante kion manĝi Z ; for~i el la rekta vojo ; erar~antaj ŝafoj Z ; la granda celo de lia ~a vivo B ; (f) : lia terurita rigardo ~is sur la muro B ; la rigardo plezure ~as sur tiu pejzaĝo ; nur ĉe la buŝo ~is ia malĝojo B ; amaso da malnovaj rememoroj ĉirkaŭ~is lin ; for~as flanken ĉiam liaj pensoj al la gepatra domo Z.

vagino Z ♥. Kanalo inter la utero k la vulvo.

* **Vagono**. Surrela veturilo por pasaĝeroj aŭ varoj. ~aro. Serio da ~oj,igitaj inter si k trenataj de lokomotivo aŭ alia motorveturilo. Kp **TRAJNO**.

Vaki (ntr). Esti ne okupata, pp loko, ofico ktp : li kondukis ŝin al ~anta spaco antaŭ la statuo ; ~anta seĝo ; ne estas

~(ant)a loko en nia oficejo ; la prezidanteco ~as ; ~antece de loĝejo, de posteno. Kp **LIBERA**, **DISPONEBLA**.

vakcini (tr) 𐤅𐤏𐤏𐤏. Injekti serumon kontraŭ malsano.

* **Vakcinio**. Sovaĝa arbeto kun manĝeblaj nigraj (*vaccinium myrtillus*. Kp **MIRTELO**) aŭ ruĝaj (*vacc. vitis idæa*) beroj.

* **Vakso**. 1 Flava knedebila substanco, el kiu abeloj konstruas siajn ĉelojn : *karaktero mola kiel ~o* Z ; ~a (pallflava) vizago B. 2 Analogaj substancoj tirataj el iaj vegetaĵoj aŭ ĥemie fabrikataj : ~tapiŝo (linoleumo). ~i (tr). Ŝmiri per ~o : ~i meblon, plankon. **Sigel** ~o. Speco de ~o uzata por sigeli.

vakuo □. Malplena spaco, okupita de neniu materio. ~igi. Eligi ĉian materion el ia ujo.

* **Valo**. 1 Intermonta malalta vastaĵo : *se neĝas sur la monto, estas malvarme en la ~o* Z. 2 Baseno de rivero.

Vallida. Prezianta la laŭleĝajn kondiĉojn postulatajn por regule efiki : ~a bileto, testamento ; la kontrakto definitive ~igis. ~i (ntr). Valori laŭ certaj kondiĉoj pri leĝeco, templimo ktp. : la vizo de la pasporto ~os por 60-laga restado.

* **Valizo**. Manportebila kofreto.

Valori (x) 1 Esti juĝata kiel havanta ian kvaliton aŭ meriton : ĉu tiu lernanto ~as ? via hieraŭa parolado ne multe ~is ; la elpensitaj historioj neniom ~as Z ; ~as ne la vesto, ~as la enesto Z. 2 Esti juĝata kompare kun iu aŭ io : *Vergilio ne ~as Homeron ; unu pasero alian ~as Z ; la sukceso ne ĉiam (egal) ~as la laboron ;*